

DE DRIE WILLEMPJES.

EENE VERTELLING.

I.

Onlangs bevond ik mij in een gezelschap van vrienden, en kwam het gesprek op verdachtmaking. 't Gebeurt toch dikwijls, dat iemand van een misdrijf verdacht wordt, waaraan hij geheel onschuldig is; ja zelfs, dat hij er van beschuldigd wordt, terwijl toch ten slotte blijkt, dat hij er niets hoegenaamd van weet. In zulke gevallen is het 't beste voor den verdachte zich geheel stil te houden en de zaak aan God over te laten, die den onschuldige wel zal weten te handhaven.

„Daarvan kan ik u een merkwaardig voorbeeld uit het leven van een mijner vrienden mededeelen,” zei een der gasten, „en als gij er belang in stelt, wil ik 't u gaarne verhalen.”

Nu niemand had hierop iets tegen. De pijpen werden opnieuw gestopt, en onderwijl de rookwolken als kringetjes opwaarts stegen, begon deze vriend het volgende te vertellen.

Het was zomer, en daar ik reeds sedert lang verlangd had een paar weken aan het zeestrand te vertoeven, besloot ik naar B. te gaan, welk dorpje zooals gij weet, dicht aan zee gelegen is. Voor zoover ik wist, kende ik daar niemand, 't geen mij bijzonder aangenaam was, daar ik van mijn rusttijd gebruik wilde maken, door in de duinen te wandelen, planten en kruiden te verzamelen en de natuur in hare schoonheid gade te slaan.

Mijn koffertje was spoedig gepakt. Ik zette mij op het spoor en reed tot aan het sta-

tion A, waar een omnibus gereed stond, om mij naar het gewenschte dorp te brengen. Ik was de eenige passagier, 't geen mij verwonderde, daar ik gehoord had, dat B. des zomers druk bezocht werd, hoewel niet door badgasten, want er was geen badhuis, en zoover was men daar nog niet gekomen, om badkoetsjes aan het strand te plaatsen, ten behoeve van hen die zich door de zeegolven wilden laten bespoelen. De koetsier echter zeide mij, dat het nog wat te vroeg in den zomer was. Eerst tegen einde Juli en begin Augustus kwamen de liefhebbers der zeelucht hier in het dorp, niet om te baden, maar om zich door een dagelijksche wandeling langs het strand te versterken en de krachtige zeedampen in te ademen.

Toen ik een half uur gereden had, zag ik het dorpje vlak voor mij liggen. Allereerst den netten toren, die zeer spits toeliep en welks ijzeren kruis hoog boven de duinen uitstak. Dichtbij het strand stonden een paar woningen, die geen blijken droegen van welvaart, maar de koetsier, naast wien ik zat, verzekerde mij, dat het dorp mij zou meevallen, wanneer ik er dichter bij was. Volgens hem bevond zich de zogenoemde kom van het dorp een eind weegs achter de kerk, waar ik ook de pastorie zou zien, niet ver van een laan met tamelijk hooge eiken. De koetsier beweerde verder, dat er vroeger — althans zeer vele jaren geleden — ook huizen gestaan hadden tusschen de kerk en het strand, maar dat de zee zich deze plek veroverd had.

De omnibus hield stil voor een logement,

genaamd De Engel, die er dan ook als uithangbord boven de deur op prijkte, maar wel een kwastje verdiend had, want de Engel was bijna zwart geworden. En zwarte engelen zijn in mijn oog niet begeerlijk. Ik werd vriendelijk door den logementhouder ontvangen, die mij eene ruime logeerkamer aanwees en mij de verzekering gaf, dat ik het goed bij hem zou hebben. Nu, hij heeft mij ook niet bedrogen. Ik heb het waarlijk goed bij hem gehad en kon daar rust en genoeg genieten, dankbaar aan God, die mij hiertoe in staat had gesteld.

Maar in één opzicht werd ik toch bedrogen. Ik dacht niet hier een vriend of bekende aan te treffen, en reeds den eersten dag van mijn verblijf bleek het tegendeel. Onderwijl ik aan een tafeltje zat en iets gebruikte, om den inwendigen mensch te versterken, waarbij de logementhouder mij gezelschap hield, zag ik iemand uit een huis komen en het plein oversteken, dat omringd was van geschoren lindeboomen. Ik meende dien persoon te herkennen, maar daar ik dien man in geen vijf jaren gezien heb, wist ik hem niet zoo terstond te binnen te brengen en was mij ook zijn naam ontschoten.

»Kent u dien heer?» vroeg ik den logementhouder.

De aangesprokene keek eens door de gordijntjes en antwoordde:

»Zou ik hem niet kennen? 't Is een van de beste en achtenswaardigste personen van ons dorp. 't Is onze meester, — meester Munger, de hoofdonderwijzer van onze school.»

Nu wist ik genoeg. Ik keek nog eens, nog eens en — jawel, hij was het: de vriend mijner jeugd. Wij waren schoolkameraden geweest, hadden naast elkander op een bank

gezet en te zamen dikwijls kattedwaad uitgevoerd. Op mannelijken leeftijd echter hadden zich onze wegen gescheiden. Ik moest mij wegens handelszaken naar het buitenland begeven, terwijl hij zich voorbereidde voor het examen als hoofdonderwijzer. Dit vernam ik uit zijn eigen mond, nu vijf jaar geleden, toen wij elkander ergens aan een station aantroffen. Maar sedert dien tijd vernam ik niets meer van hem, en wist ook niet of hij zijn doel had bereikt.

En nu zag ik hem weer en wist door den logementhouder, dat hij hoofdonderwijzer

geworden was en zich hier geplaatst zag.

»Hij is een beste man,» herhaalde de logementhouder, »en geniet aller achting. Maar het is hem gegun als met goede en rijpe perziken.»

»Hoe zoo?» vroeg ik.

»Wel,» antwoordde hij lachend, »mijnheer is wel een staesman, maar zal toch wel weten, dat slechte en onrijpe perziken door de wespen gemeden worden, en het juist de beste vruchten zijn, waaraan de wespen knagen. Hij heeft veel verdriet gehad door een verdenking, die op hem gevallen was.»

En nu deelde hij mij eenige bijzonderhe-

den mede, die mij tevens in herinnering brachten iets dat ik eenige jaren geleden in de couranten gelezen had, maar waarvan de ware toedracht uit mijn geheugen gewischt was, te meer daar de couranten geen namen hadden genoemd.

»Ik zal het nu wel ampel te weten komen,» fluisterde ik mijzelf toe. »Nu ik weet waar mijn vriend Mungers is, zal ik hem opzoeken en uit zijn mond de zaak vernemen.»

Ik behoefde hem echter niet op te zoeken. Een kwartier later ging hij het plein weer over, en toen hij dicht langs het logement wilde voorbijgaan, tikte ik tegen de ruiten van het venster, wenkte hem met de hand en mij herkennende, kwam hij spoedig binnen. Ik behoefde niet te verzekeren, dat ons wederzien hartelijk was en er over vele oude en nieuwe dingen gesproken werd. Ten laatste bracht ik het gesprek op het teedere punt door den logementhouder aangeroerd en vroeg hem daarvan opheldering.

»Ik heb nu geen tijd,» zeide hij, »u die lange geschiedenis te verhalen. Die geschiedenis is voor mij geweest wat een donkere wolk is aan den helderen blauwen hemel en heeft mij menigen droevigen dag veroorzaakt. Maar God zij gelankt, die wolk is weggedreven. De Heer heeft alles goed gemaakt, en thans ben ik in menig opzicht een gelukkig en gezegend man. Ik zal u die geschiedenis vertellen. Morgen middag heb ik geen school en dan kom ik u afhalen. Dan zullen wij op een der duinen gaan zitten, met de volle zee aan onze voeten, met het oog op het kerkje aan het strand en met den blik naar boven, naar Hem, die alle dingen ten beste van zijne menschenkinderen bestuurt.»

Aan deze afspraak hielden wij ons, en toen wij den volgenden middag op een der hoogste duinen gezeten waren, verre van het gewoel eener zondige wereld, deelde vriend Mungers mij de volgende geschiedenis mede.

II.

Zooals gij weet — begon hij — had ik

mijn acte als hoofdonderwijzer verkregen, maar hoezeer ik ook mijn best deed om geplaatst te worden, toch scheen het mij in het eerst niet te willen gelukken. Bij de meeste vergelijkende examens kreeg ik No. 2, en nu wil ik wel niet beweren, dat men mij onrecht heeft aangedaan, maar ik heb toch reden van te gelooven, dat een kruiwagen bij dergelijke aanstellingen niet te versmaden is. En ongelukkig bezat ik zulk een kruiwagen niet. Ik moest leeren wachten. 't Viel mij wel moeielijk, maar ik heb gewacht, en thans zie ik in, dat dit goed is geweest. Wij zijn gewoonlijk wat voortvarend, en God wil ons leeren geduldig te zijn en aan Hem het bestuur van ons lot toe te vertrouwen.

Eindelijk echter kreeg ik eene plaats. 't Was wel niet alles naar mijn wensch, want mijn salaris was zeer min en de kamer die men mij aanwees, klein, maar 'k moest mij tevreden stellen. Hoop doet leven en hierna beter, zegt de almanak. Ik vind het dwaas van andere menschen, te begeeren terstond den top eens bergs te bereiken. Immers, eerst door klimmen komt men er bovenop, al gaat dit ook van moeite en tegenspoed vergezeld. Men moet de schouders buigen naar het juk, zegt het spreekwoord, en de schrift verzekert ons, dat het goed is voor een man, dat hij het juk in zijne jeugd draagt. Maar zooals ik zei, ik was geplaatst, en wel hier aan de dorpsschool. De hoofdonderwijzer namelijk leidde een ziekelijk leven, en moest dagen achtereen het bed houden, en daar er geen hulponderwijzer was, zou het met de school en het onderwijs in de war gelooopen zijn, zoo daarin niet voorzien werd. Daar de geneesheer verklaard had, dat meester Dalen wel niet aan eene ongeneeslijke ziekte lijdende was, maar het toch zeer lang kon duren, eer hij in staat zou zijn zijne betrekking waar te nemen, werd er door het bestuur besloten iemand aan te stellen, die de post van waarnemend Hoofdonderwijzer zou kunnen vervullen. De keuze viel op mij, en drie jaren geleden kwam ik als zoodanig hier in betrekking.

Ik zal u maar niet bezig houden met u al de moeite en lasten op te sommen aan

mijne betrekking verbonden. Liever wil ik u dadelijk mededeelen welke die donkere wolk was, waarvan ik daar straks sprak. Gij ziet daar ginds de kerk en een weinig westwaarts kunt gij de hooge boomen aanschouwen, die eene laan vormen dichtbij de pastorie, waarvan gij het dak tusschen de boomen kunt waarnemen.

Die pastorie wordt bewoond door onzen dominé, die al sedert verscheidene jaren weduwnaar is en drie kinderen heeft, die echter reeds getrouwd zijn, zelve al kinderen hebben en in de hoofdstad wonen. Van tijd tot tijd, vooral des zomers, komen zij hun vader en grootvader opzoeken, 'tgeen hem zeer verblijdt, want hij houdt veel van zijne kinderen en denkt er gedurig over waarmede hij hen verblijden kan. Overigens is dominé een zeer waardig man, bezoekt wel niet veel, maar toch nu en dan de leden der gemeente, houdt trouw catechisatie en predikt elken Zondag twee malen. Hij is een man nog van den ouden stempel; nieuwe ideën vinden niet gemakkelijk ingang bij hem, maar hij verkondigt Jezus, en dit doet hij met groote liefde en aandrang. Daar hij zeer bemiddeld is, kan hij veel goeds doen, en hij doet het ook waar hij kan, zoodat de armen hem dan ook zeer roemen en hopen dat hij ons dorp niet verlaat, schoon daar wel eens sprake van geweest is.

Dominé heeft ook zijne liefhebberij, en wel eene die ik niet verkiezen zou, te meer daar zij mij te kostbaar zou zijn. Ik vind het goed en nuttig, als iemand eene liefhebberij heeft, wanneer deze hem niet te veel tijd en geld kost. De een verzamelt gedroogde planten en kruiden; een ander vogels of eieren; een derde zet vlinders en torren op, en zoo heeft ieder zijn liefhebberij. Dominé echter schijnt geen bijzonder minnaar van de natuur te zijn. Zijn tuin is schaars aan bloemen, maar al wat oud of zoogenaamd antiek is, trekt hem aan. In zijn pastorie staan meubelen, kasten, stoelen, klokken, tafels, vazen, pendules, tocht-schermen, kanapé's en fauteuils, die u in vorige eeuwen verplaatsten en waarin de houtworm een aardig leventje leidt. Maar wat hem het meest aantrekt zijn oude pen-

ningen en munten, waarvan hij een prachtige en kostbare verzameling bezit. Zulk een verzameling is zeer leerzaam. Zij doet ons een blik slaan in de geschiedenis van volken en vorsten, die reeds sinds eeuwen in den schoot der aarde rusten. Toen hij merkte, dat ik daar belang in stelde, toonde hij mij zijne schatten, en ik moet zeggen, 't is de moeite waard zulk eene verzameling te zien en van sommige penningen en geldstukken uit den ouden tijd de waarde en de geschiedenis te vernemen.

Op zekeren dag kwam ik bij hem, om over schoolzaken met hem te spreken, toen ik op zijn schrijftafel een goudstuk zag liggen. Hij liet het mij zien. 't Was een goudtiente van Koning Willem I, en hij deelde mij mede, dat het zijn doel was drie zulke gouden Willempjes bijeen te krijgen, die hij dan tot een verjaarsgeschenk voor zijne drie kleinkinderen bestemmen wilde. Ik bleef nog een kwartier bij hem praten, en genoot veel van het uitzicht. Het studeervertrek van dominé grenst aan een plat, waaronder de keuken is, en over dit plat heen heeft men een der schoonste vergezichten, die men zich denken kan. Links ziet men de zee in hare volle heerlijkheid, en wanneer het stormt, bereiken hare golven niet zelden den voet der duinen, zoodat er van een strand bijna geen spoor meer over blijft. Rechts blinken de daken der verstrooide dorpswoningen, en vlak rechtuit ziet men door het opgeschoven venster de eikenlaan, die tot bijna de kerk reikt. Ik staarde nog een wijle tijds op dit schoone natuurfereel, dat mij meer boeide dan de kostbare penningkast, nam afscheid en ging heen.

Dienzelfden avond kreeg ik een briefje van dominé, met verzoek eens even bij hem te komen, en toen ik hieraan onmiddellijk voldeed, werd ik niet weinig verrast door de mededeeling, dat het gouden Willempje, 't welk Dominé mij 's middags had laten zien, spoorloos verdwenen was.

't Is zonderling," zeide hij. »Gij weet, dat ik u naar beneden vergezelde, om u uit te laten, en toen ik weer boven kwam en het goudstuk wilde bergen, was het weg.

Waar kan het gebleven zijn? 't Is waar, het venster stond open, en als een dief begeerte had naar het goudstuk, zou hij makkelijk op het plat en zoo in mijn studeerkamer kunnen komen, maar nooit heb ik iets vernomen van diefstal in mijne gemeente, en 't zou al heel vreemd zijn, dat een dief in die korte oogenblikken, dat ik mij verwijderd had, om u uit te laten, daarvan gebruik had gemaakt, om op klaarlichten dag op het plat te klimmen en het muntstuk te stelen. Ook is een stuk goud geen papier, dat weg waaien kan, al staat het venster ook open. Derhalve"

»Derhalve,» viel ik hem een weinig gram in de rede, »heeft u mij ontboden om mij te vragen, of ik het goudstuk meegenomen had, om het te verzilveren?»

»Dat nu wel niet,» antwoordde hij, een weinig verlegen, »maar gij kondt het meegenomen hebben met het voornemen, om het tehuis op uw gemak te bezichtigen.»

»Zonder het u gevraagd te hebben, dominé?» vroeg ik. »Dat zou toch zeer onbescheiden geweest zijn. Ik kan u verzekeren, dominé, dat ik het gouden Willempje niet meegenomen heb. Het spijt mij, dat het door u gemist wordt, maar ik heb er part noch deel aan.

Daarmede liep ons gesprek af, maar ik kon aan alles merken, dat dominé mij toch in verdenking hield.

III.

Ik behoef u niet te zeggen, dat het mij zeer onaangenaam is verdacht te worden van laat ik het kind maar bij zijn naam noemen, — van diefstal. Wel sprak er niemand met mij over, maar aan de houding, die sommigen tegenover mij aannamen, kon ik wel merken, dat men min of meer in de verdachtmaking van dominé deelde. Ik stond hier geheel machteloos. Wat zou ik doen? Men kende mij nog niet genoeg, daar ik pas sedert een maand of drie aangesteld en werkzaam was. 't Ging toch niet aan, aan het geval ruchtbaarheid te verleenen, door er, bij voorbeeld, melding van temaken in de courant. Dan zou de publieke opinie

nog meer tegen mij ingenomen zijn. Ook kon ik er met mijn bestuur niet over spreken, want dan moest ik vreezen, dat men mij in mijn beroep zou schorsentot zoolang mijne onschuld aan het licht was gekomen. Inderdaad, het waren moeilijke uren voor mij, die ik doorbracht. Het eene praatje verdrong het andere, en ten laatste strooide men zelfs uit, dat ik een fabriek had van gouden Willempjes.

Gij vraagt misschien hoe ik dit alles te weten kwam. Dit zal ik u zeggen. De hoofdonderwijzer Dalen, wiens plaats ik waarnam, had drie kinderen. De oudste dochter, Louise, een meisje van 19 jaar, nam de huishouding waar en verpleegde haren sukkelenden vader. Zij was flink en vooral knap in handwerken en naaien van vrouwelijke kleedingstukken. Dikwijls kwam zij in de pastorie, om voor de zuster van dominé, die bij hem inwoonde, 't een of ander kleedingstuk te maken. Geen wonder dus, dat zij nu en dan iets vernam van 't geen er tusschen dominé en mij had plaats gehad. Haar oudste broër bezocht de normaalschool in de stad, maar hare twee jongere zusters gingen bij mij op school, en daar kinderen gaarne babbelen, wist spoedig de gansche school wat er voorgevallen was.

Het was ergerlijk voor mij. Doch 't zou nog slimmer worden. Weldra liep het gerucht, dat dominé een tweede gouden Willempje miste, en hoewel ik niet bij hem geweest was, meenden toch vele dorpelingen, dat ik er niet onschuldig aan was. Maar zie wat gebeurt! Een paar dagen nadat het tweede goudstuk was verloren geraakt, wandelde ik in mijne eenzaamheid door de eikenlaan, die gij daar ginder ziet. In gedachten verzonken en God biddende om uitkomst in deze voor mij zoo onaangename zaak, zie ik eensklaps op het pad een kleinen egel loopen. Gij kent zeker wel zulk een dier, dat — hoewel ten onrechte — soms een stekelvarken genoemd wordt en de kunst verstaat, zich, wanneer het vervolgd wordt, tot een bal op te rollen, waarbij het moeilijk valt hem te pakken, daar hij van alle zijden door stekels omringd is. Ik had nog nooit een dergelijk dier van dichtbij gezien, en nieuws-

gierig zijnde, sloop ik hem na tusschen de struiken en verbeeld u mijne verrassing! daar lag op een hoop afgevallen bladeren een goud Willempje. Dat ik niet meer naar den egel omkeek, maar het geldstuk terstond oprapte en bezag, spreekt van zelf en dat ik er spoedig mee naar de pastorie ging, kunt gij ook wel begrijpen. Maar mij wachtte andermaal teleurstelling en opnieuw verdriet. Ik had gehoopt, dat dominé mij met hartelijkheid ontvangen en mij zijne erkentelijkheid betuigen zou, toen ik hem het goudstuk ter hand stelde en hem tevens mededeelde, waar ik het gevonden had, — maar niets van dat alles. Dominé zei droog weg: »Zoo, heeft u dat goudstuk gevonden?» Hij drukte sterk op het woord, *gevonden*, en aan zijn toon kon ik merken, dat hij er zeer aan twijfelde dat ik het *gevonden* had.

't Was een nieuwe beproeving voor mij, en zoo God mij niet ter zijde gestaan en mij tegen een uitbarsting mijnerzijds behoed had, dan weet ik niet waartoe ik op dat oogenblik in staat zou geweest zijn.

En toch was de maat mijner beproevingen nog niet vol.

Een paar dagen later, — 't was op een Woensdag middag, — moest ik dominé spreken over een begrafenis, die den volgenden dag zou plaats hebben. Toen ik de studeerkamer binnentrad, zag ik dat het venster — zooals meestal in zomertijd, — open was en dat dominé voor zijn schrijftafel stond en een goudstuk bezag. Hij lei dit neer en vroeg mij naar de reden mijner komst, die ik hem ook mededeelde.

Zonder een woord te spreken, nam hij een schrijfboek, waarin hij den naam van den overledene opschreef en wilde daarbij zijne aantekeningen voegen, toen een geraas op de trap, als van iemand die van boven naar beneden viel, hem — en mij niet minder — hevig deed ontstellen. Hij vloog de kamer uit, terwijl ik, misschien uit al te groote bescheidenheid eerst een weinig achterbleef, maar daarna toch ging kijken. Gelukkig had de val niet veel te beteekenen. Wel was zijne zuster een paar treden uitgegleden, waarbij zij zich niet bezeerd had, maar het geraas was ontstaan

door het vallen van een stoel, die aan hare handen was ontglipt. Spoedig kwam dominé dan ook weer met mij naar boven, schreef zijne aantekeningen, gaf mij een begrafenisbriefje en met een stomme buiging kon ik heengaan.

Nauwelijks echter was ik eenigeschreden ver, of de meid van dominé kwam achter mij aanloopen met de boodschap, of ik even bij dominé wilde komen. Ik vond dit vreemd, daar ik meende hem alles wat de begrafenis betref gezegd te hebben. Maar ik voldeed onmiddellijk aan het verzoek. Toen ik de studeerkamer binnentrad zag ik dadelijk aan het gelaat en de houding van dominé, dat er iets buitengewoons was voorgevallen. Hij was bleek en ik kon zien, dat hij moeite deed zich te beheerschen.

»Meester," zei hij, zoo koel mogelijk, »daar straks waren wij beiden geheel alleen in deze kamer, en toen gij binnen kwaamt had ik een goud Willempje in de hand, waarvan ik het jaartal wilde onderzoeken. Ik lei dit bij uwe komst op de schrijftafel neer, en wilde iets betrekkelijk de begrafenis opteekenen, toen het voorval plaats had met mijne zuster. Ik herinner u daaraan, omdat toen ik het geraas op de trap vernam, ik terstond de kamer verliet, om hulp te bieden, terwijl gij het — om welke reden dan ook — goed vindt, achter te blijven, althans *gedurende eenige minuten*."

Hij liet den klentoon op deze drie woorden vallen en vervolgde: »Daarna zag ik u op de trap, en toen ik mij over mijn zuster gerustgesteld had, gingen wij samen weer naar mijne studeerkamer. En nu, meester, vindt gij het niet zonderling, niet onbegrijpelijk, dat toen gij heengegaan waart en ik het goudstuk wilde opnemen, dit.... weg was? Vindt gij dat — niet — heel — vreemd?" herhaalde hij, langzaam sprekende en mij daarbij scherp aanzierende.

»Zeer vreemd," antwoordde ik, terwijl ik mijn best deed mijn toorn te onderdrukken. »Maar wat heb ik — ik — daarmee te maken? Ik heb uw goudstuk niet."

»Kunt gij dat voor het aangezicht van God betuigen?" vroeg hij.

»Zeker," was mijn antwoord. »God, die

alles ziet en weet, weet ook dat ik mijne handen niet uitgestrekt heb naar een ander-mans eigendom."

Ik weet niet hoe het zoo kwam, maar te nauwernood had ik deze woorden uitgesproken, of ik barstte in tranen uit en begon hevig te snikken. Dit zal u niet verwonderen, nu gij weet welke pijnlijke uren en dagen ik tengevolge van de verdenking, die op mij rustte, had doorgebracht. En nu nog eene zijdelingsche beschuldiging te moeten hooren! 't Was mij te veel. Ik kon mijne aandoeningen niet bedwingen, viel op een stoel neer, bedekte het gelaat met mijne handen en schreide als een kind.

En dominé?

Hij zag dit aan als een bewijs mijner schuld. Hij boog zich over mij heen, lei zijn hand op mijn schouder en zei ernstig, hoe-wel niet onvriendelijk:

»Dat is de eerste en beste weg der ware boete. Gelukkig de mensch, die zijne zonden betreurt en beschreit! Hij vindt bij God vergeving. 't Spijt mij zeer om uwentwil. Doch uwe tranen hebben mij getroffen, en zoo gij wilt, zal alles onder ons blijven. Wij struikelen dagelijks in vele. Bekeert u en geloof het Evangelie, roept ons de Heiland toe."

Intusschen was ik mijne aandoeningen meester geworden, en daar het nu duidelijk was uitgesproken, dat hij mij voor den dief zijner gouden Willempjes hield, richtte ik mij op, en hem goed in de oogen ziende, zeide ik:

»Ik herhaal, dominé, dat ik rein ben van de misdaad, waarvan gij mij beschuldigt."

Deze woorden had dominé thans het allerminst verwacht. Hij dacht in mij een berouwhebbend zondaar te vinden en vernam het tegendeel. Misschien hield hij mij op dit oogenblik voor een verstokten booswicht en overleide hij bij zichzelf welke maatregelen hij te nemen had, om zijn hem ontroofd eigendom te herkrijgen, toen mij een hulp gewerd, waarop ik niet gerekend had.

De persoon, die mijne onschuld zou beuigen en dominé's verdachtmaking en beschuldiging te niet zou doen, stond reeds voor de deur.

Er werd geklopt.

IV.

»Binnen!" riep dominé.

En binnen trad Louise, de dochter van den hoofdonderwijzer Dalen.

»Dominé," zei ze, terwijl zij hijgde, zoo hard als zij had geloopt, »dominé, ik hoop dat u het niet kwalijk zult nemen, dat ik u even kom storen. Maar 't is een zaak van belang, die mij hierheen drijft en betreft de eer te redden van iemand, die onder een zware verdenking zucht."

Dit zeggende wierp zij een blik op mij, zoowel tot bemoediging, als om mij te verzekeren, dat het haar groot genoeg deed mij uit mijn pijnlijken toestand te kunnen verlossen.

»En wat is het dan?" vroeg dominé.

»Dit, dat ik weet wie uwe gouden Willempjes gestolen heeft en ik u de plaats kan aanwijzen waar ze zijn. En laat mij er terstond bijvoegen, dat onze meester onschuldig is en onverdiend al die verdachtmakingen geleden heeft." Zij had deze woorden snel gesproken, en lei nu de hand op hare borst, om een weinig tot adem te komen.

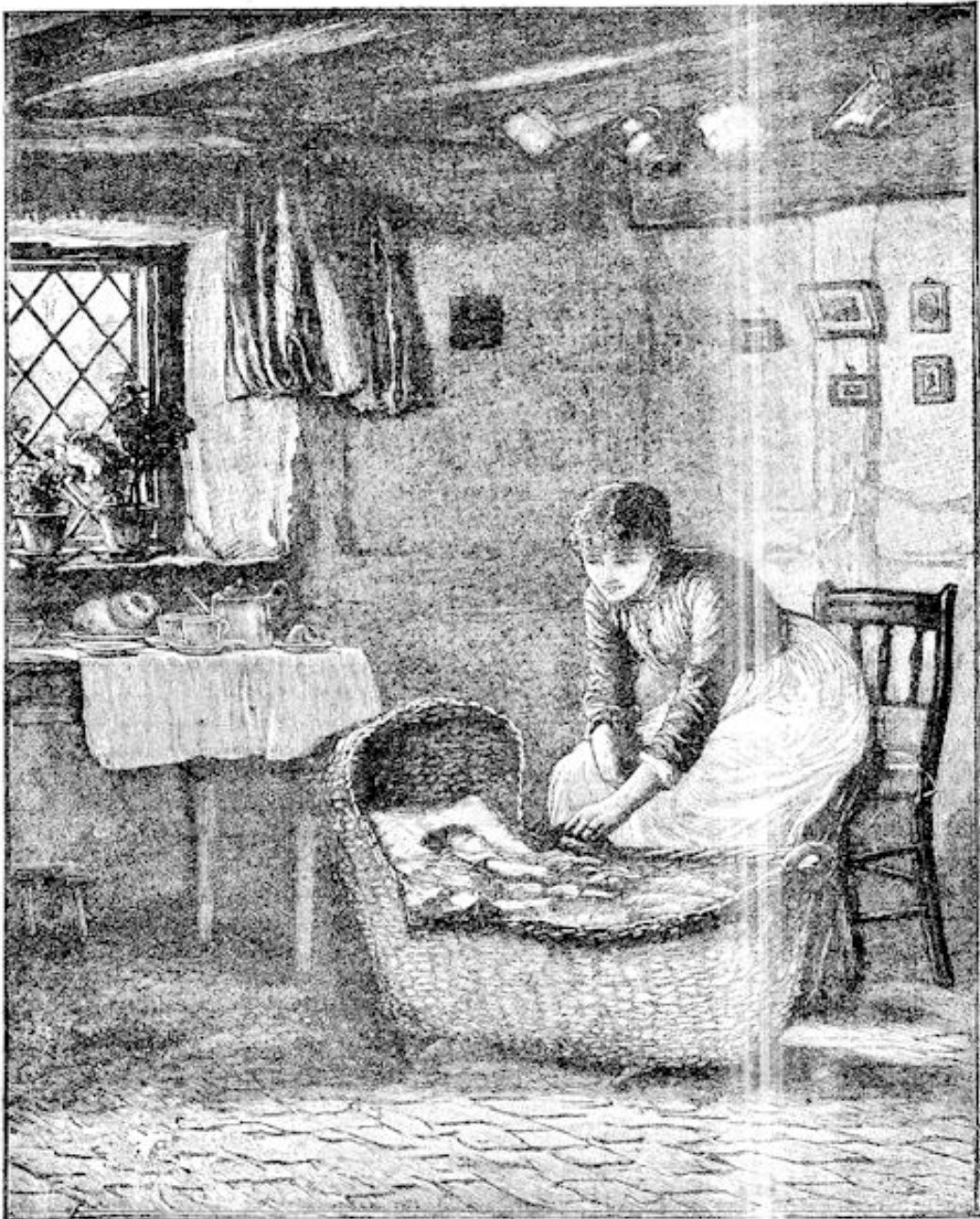
Ik wierp haar een dankbaren blik toe en zou haar gaarne de hand gedrukt hebben, maar ik wilde afwachten wat dominé zei.

»Als 't waar is wat gij zegt," zei dominé, »zal het mij zeer verheugen. Deel mij alles mede, opdat ik van de waarheid overtuigd word."

Hij bood haar een stoel aan en toen zij een weinig bedaard was geworden, vertelde zij het volgende.

»Een half uur geleden was ik hier bij de juffrouw, uwe zuster, om met haar over het naaien van een japon te spreken. Toen ik wegging, moest ik, zooals dominé wel weet, de keuken voorbij, waarboven het plat is, dat van uit deze kamer gezien kan worden. Juist toen ik den hoek omsloeg, hoorde ik een vreemdsoortig geluid, even als van den vleugelslag van een grooten vogel. Ik zag op en merkte nu een kauw of kerkkraai, zooals er hier verscheidene rondom den toren vliegen en daarin nestelen. De kauw zette zich op den rand van het plat neer en bleef daar een paar oogenblikken zitten,

turende naar het geopende venster van uw studeerkamer. Waarschijnlijk durfde zij er niet in, omdat u en de meester er waart, was. Althans, eensklaps hief zij zich, op wipte het open venster in en . . . een minuut later zag ik haar wegvliegen met een goud-

Bij de tafel stond een wieg . . .

maar zeker heeft zij haar kans waargenomen toen u beiden de kamer verlieten, om te zien wat er met de juffrouw gebeurde stuk in haar snavel. »Dat zal de dief zijn van de gouden Willempjes,» zei ik bij mij zelve. »Daar moet ik meer van weten.» Zoo

snel als mijne voeten mij dragen konden, liep ik den vogel na, die regelrecht op den toren toevloog, en zag ik duidelijk de plaats waar hij in een gat of holte verdween."

Zij zweeg een oogenblik, terwijl hare oogen vol blijdschap schitterden. Die lieve Louise! 't Wat haar zulk een genot, zulk eene vreugde mij van mijn kommer te verlossen en blijde te maken.

»En weet gij zeker dat het een goud Willempje was, Louise, dat de kauw in haar bek had?» vroeg dominé.

»Of het nu juist een Willempje was,» antwoordde zij glimlachend, »dan wel een ander goudstuk, — dat kan ik niet verzekeren. Zoo nabij kon ik het niet bezien. Maar dat het een gouden munt, een goudstuk was, dat is gewis. Ik kon het zien aan den vorm aan de kleur en aan den glans. Maar dominé, u kunt er u immers zelf van overtuigen. Wanneer u Jan Drajer, den leidekker, laat roepen en hem last geeft den toren te beklimmen en het nest te onderzoeken, dan zal ik hem, staande op het plein, wel met mijn vinger de plaats aanwijzen waar het nest is.»

Tegen deze redeneering viel niets te zeggen. Dominé zelf was verlangend mij van den druk te ontheffen. Testond werd Jan Drajer ontboden en — om kort te gaan, hij vond het aangeduide nest. 't Was uit takjes en stroo samengesteld en van binnen met haren, vederen en hooi gevoerd. Er lagen verschillende blinkende voorwerpen in: een lapje rood laken, een glinsterend steentje, zwarte en witte kralen en twee gouden Willempjes, daar het derde Willempje den dief ontvallen en door mij in de eikenlaan gevonden was. Bekend is het, dat sommige vogels niet slechts een diefachtige natuur, maar ook de eigenaardigheden bezitten, om hunne nesten op te luisteren en van glinsterende voorwerpen te voorzien, eene gewoonte vooral door eksters en sommige kraaien gevolgd.

Gij kunt denken hoe het mij te moede was, toen mijne onschuld zoo duidelijk aan den dag kwam. Dominé verzocht mij op de hartelijkste wijze vergeving, en sedert dien dag zijn wij de beste vrienden geworden. Van

alle zijden kwam men op mij toe, om mij geluk te wenschen, en al de dorpelingen beijverden zich om goed te maken, wat zij bedorven hadden, door geloof te slaan aan 't geen waarvan men mij verdacht hield. Gedurende de drie jaren, die ik nu hier woon, geniet ik aller achting. Het gaat mij goed. God heeft mij gezegend en ik gevoel mij waarlijk zeer gelukkig."

»En zijt gij nog altijd waarnemend Hoofdonderwijzer?» vroeg ik.

»O neen; kort na het geval met die Willempjes overleed de heer Dalen, en werd ik met algemeene stemmen tot zijn opvolger benoemd.»

»En wat is er van Louise geworden?» Munger glimlachte.

»Woudt gij haar gaarne eens zien?» vroeg hij.

»Zeker. Ik stel belang in haar. Zij heeft zich kloek gedragen, en als ik haar zie, hoop ik haar de hand te drukken en haar mijn dank te betuigen.»

»Welnu,» zei Munger. »Ga dan maar mede.»

Wij daalden het hooge duin af, gingen langs het strand naar het dorp en bereikten weldra de dorpschool waar vlak daarnaast de woning van den Hoofdonderwijzer stond.

»Blijf eens even hier staan!» zei Munger tot mij, terwijl hij op zijne teenen naar een venster sloop, waarvan 't kozijn met bloempotten versierd was. Hij tuurde even tusschen de bloempotten heen, wenkte mij met den vinger en zei:

»Zie nu door de ruiten naar binnen. Daar zit ze?»

En wat zag ik? Een eenvoudige huiskamer, vriendelijk door de zon beschenen. Bij de tafel stond eene wieg, waarin ik niet kon zien of er een kindje in lag, maar zeker moest dit wel zoo zijn, want eene jonge hupsche vrouw had haar glimlachend gelaat naar de wieg gekeerd, en scheen met het kind te spreken.

»Maar dat is is immers eene jonge vrouw, eene moeder!» fluisterde ik Munger toe.

»Juist, en die jonge vrouw, die lieve moeder, is mijne Louise, en het kind in de wieg in het onze. Daarmede heeft God onzen echt gezegend!»